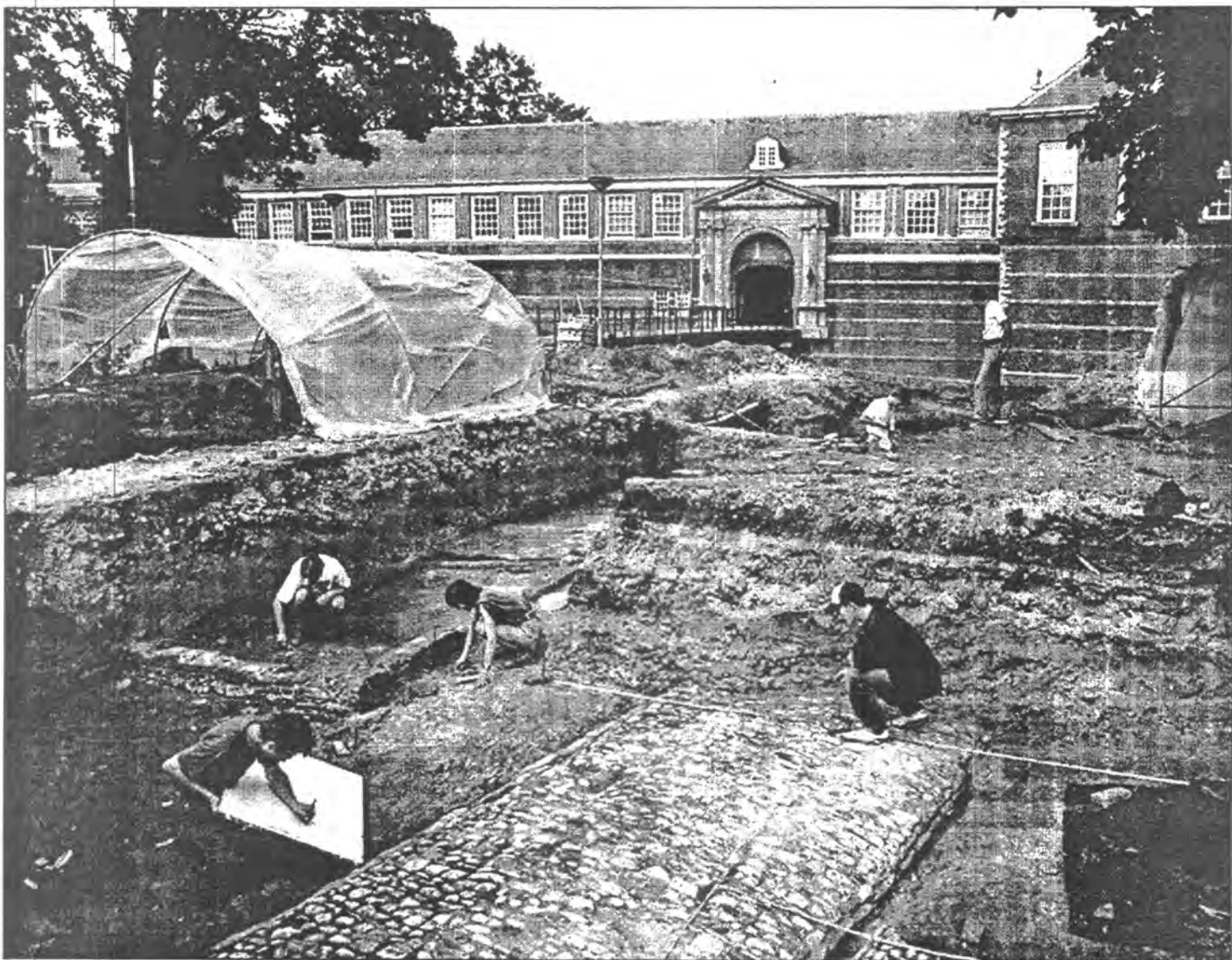

'We vinden geen kisten vol met goud'

• Archeologische opgravingen naar de middeleeuwse begijnhof tussen het kasteel en de kadettenflat bij het Valkenberg in Breda.

FOTO DE STEM/JOHAN VAN GURP

Van onze verslaggever

Breda – Over twee weken gaat er weer zand over de kerk, het hoofdhuis en de geheel intact gebleven straat uit de middeleeuwen. Maar gemeentelijk archeoloog Nick Digby wil niks vergeten van de ervaringen die hij heeft vergaard tijdens de opgravingen naar de middeleeuwse begijnhof tussen het kasteel en de kadettenflat bij het Valkenberg in Breda.

Over een paar weken zit het afgraafwerk er op. Begin oktober wordt de schop opnieuw in de grond gezet, maar dan om een nieuwe ingang voor park Valkenberg aan te leggen. „Ook wij hebben een deadline,” zegt een van de vrijwilligers tijdens de koffiepauze. „Een archeoloog werkt heel vaak voor de aannemer uit. Voordat zij beginnen met

bouwen, moet de archeoloog zijn kans grijpen voor het te laat is en er een metershoog pand verschijnt bovenop de verborgen schatten die dan verborgen blijven.”

De schattenjacht moet overigens niet te letterlijk worden opgevat, waarschuwt Digby. „Nee, we vinden geen kisten vol met goud. Voorbijgangers vragen wel eens nieuwsgierig of we nog niks gevonden hebben. Maar het meest spectaculaire tot nu toe waren eigenlijk wel de botten van meer dan honderd voornamelijk vrouwenlichamen.”

Digby is ook helemaal niet uit op verborgen goudmijnen. „We hebben bijna alleen maar botten van vrouwen gevonden. Dat is ook logisch voor een begijnhof. Maar we troffen ook twee mannenskeletten aan. En dat is voor ons meer waard dan een paar munten. Dat vertelt namelijk iets over de leefwijze van de mensen die

hier woonden.” Wat het precies vertelt, moet hij nog even schuldig blijven. Het werk zit er voor hem dan ook nog niet op. De afgraving is slechts de eerste fase van het onderzoek. „Het onderzoeken van alle vondsten zal over een jaar of twee uiteindelijk een rapport voortbrengen met bevindingen. Dan hoop ik het wel te weten.”

De huidige afgraving kwam eigenlijk per toeval op gang. Digby ontdekte in 1994 tijdens een andere opgraving in park het Valkenberg iets dat leek op een stukje kerk. Om het zeker te weten zette hij samen met een stapel vrijwilligers de schop in de grond. Zijn vermoeden bleek te kloppen. Onder het zand kwam een compleet hof uit ongeveer 1267 tevoorschijn. De kerk bleek in drie etappes gebouwd te zijn. Eerst was hij van hout, later werd hij nog twee keer vergroot met stenen. Ook het belangrijkste

huis van de hof kwam boven, voor dat huis trof Digby met zijn helpers een volledig intacte straat aan. De middeleeuwse begijnhof is ook nationaal gezien heel bijzonder. In veel steden staan de Begijnhoven nog overeind. Digby: „Het is natuurlijk schitterend dat die mooie hofjes bewaard zijn gebleven, maar de archeoloog kan er niks mee. Je ziet alleen de laatste en jongste vorm van de hof. En als archeoloog ben je juist op zoek naar de veranderingen in de tijd. Daarom is deze hof ook zo bijzonder. Doordat je laag voor laag kunt afgraven, kan je precies zien hoe deze begijnhof eerst is gegroeid en toen plots werd verdreven door de expansiedrift van de kasteelheer. Die kennis, dat is de ware schat die we hier aantreffen.”